

Agentschap van de Generale Thesaurie
Ministerie van Financiën

Staat der Nederlanden Green Bond Framework

15 maart 2019

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	De Nederlandse visie op mondiale klimaatmaatregelen	3
1.2	Duurzame financiering als drijvende kracht achter klimaatactie	4
1.3	Achtergrond van het Green Bond Framework van de Nederlandse Staat	5
2	Green Bond Framework	6
2.1	Gebruik van de opbrengsten	6
2.2	Proces voor evaluatie en selectie van uitgaven	8
2.3	Beheer van de opbrengsten	9
2.4	Rapportage	9
2.4.1	Rapportage over de toewijzing van opbrengsten	9
2.4.2	Impactrapportage	10
2.5	Externe toetsing	10
2.5.1	Second Party Opinion	10
2.5.2	Verificatie	11
2.5.3	Certificatie	11

1 Inleiding

Nederland is volledig gecommitteerd aan de VN-Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de Overeenkomst van Parijs over klimaatverandering. Wat klimaatverandering betreft, spant Nederland zich tot het uiterste in om het doel van ‘ruim onder de 2 graden’ te realiseren. De Europese Unie heeft harde toezeggingen gedaan om de uitstoot van broeikasgassen in 2030 met minstens 40% te reduceren ten opzichte van 1990, maar Nederland erkent dat grotere inspanningen nodig zijn om het doel van ‘ruim onder de 2 graden’ te behalen. Nederland legt de lat hoger door maatregelen te nemen die Nederland moeten voorbereiden op een reductie van de uitstoot van broeikasgassen met 49% in 2030. Nederland roept daarnaast op om de uitstoot van broeikasgassen op EU-niveau in 2030 met 55% verminderd te hebben. Mocht een dergelijke ambitieuze doelstelling voor de EU als geheel niet haalbaar blijken, dan zal Nederland ernaar streven met gelijkgestemde landen in noordwest Europa gezamenlijk een extra inzet af te spreken bovenop de EU-afspraken. Deze ambitie is vastgelegd in het regeerakkoord 2017 ‘Vertrouwen in de toekomst’.¹

Om deze ambities te verwezenlijken zijn uiteraard forse investeringen nodig. Een groene kapitaalmarkt zal een doorslaggevende rol spelen bij het mobiliseren van deze investeringen. De Nederlandse groene kapitaalmarkt heeft in de afgelopen jaren al een flinke groei doorgemaakt waarbij meer dan tien Nederlandse financiële instellingen en grote ondernemingen groene obligaties hebben uitgegeven ter waarde van bijna 20 miljard. De Nederlandse Staat wil de verdere ontwikkeling van deze markt ondersteunen met de uitgifte van een groene staatsobligatie, waarmee een solide beleggingscategorie in deze markt wordt geïntroduceerd en tegelijkertijd kritische massa aan de markt wordt toegevoegd.

1.1 De Nederlandse visie op mondiale klimaatmaatregelen

De centrale doelstelling van de Overeenkomst van Parijs is een krachtiger mondiaal antwoord te geven op de dreiging van klimaatverandering door de mondiale temperatuurstijging deze eeuw ruim onder de twee graden Celsius boven het pre-industriële niveau te houden en inspanningen te plegen om de temperatuurstijging nog verder te beperken tot anderhalve graad Celsius.

Op het gebied van klimaatmitigatie heeft het kabinet ambitieuze doelstellingen voor de reductie van de uitstoot van broeikasgassen voor Nederland, de EU en aangesloten landen. Nederland zet zich bovendien in voor een helder en robuust kader voor de implementatie van de Overeenkomst van Parijs. In vervolg op het in 2013² gesloten akkoord ‘Energie voor Duurzame Groei’ wordt momenteel op nationaal niveau onderhandeld over een klimaat- en energieakkoord, uitgaande van de doelstelling om in 2030 49% minder broeikasgassen uit te stoten. Alle belanghebbenden (overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties) nemen aan de onderhandelingen deel. Om de doelstelling van 49% te bereiken is nog eens een

¹ www.kabinetsformatie2017.nl/documenten/verslagen/2017/10/10/regeerakkoord-vertrouwen-in-de-toekomst
² www.energieakkoordser.nl/energieakkoord.aspx

reductie van 56Mt CO₂ nodig bovenop het huidige beleidsscenario. Het wetsvoorstel voor een Klimaatwet, waarin de doelstelling van een vermindering van 49% in 2030 en van 95% in 2050 is opgenomen, is in december 2018 door de Tweede Kamer aangenomen. Het wetsvoorstel ligt nu ter goedkeuring voor bij de Eerste Kamer.

Aangezien Nederland door zijn geografische ligging kwetsbaar is voor klimaatverandering, vormt klimaatadaptatie de tweede pijler onder het klimaatbeleid. Op nationaal niveau vormt de Deltawet de juridische basis voor het Deltaprogramma, dat ervoor moet zorgen dat hoogwaterbescherming, zoetwatervoorziening en ruimtelijke ordening in 2050 klimaatbestendig zijn en dat de waterveiligheid wordt gewaarborgd. Als onderdeel van het Deltaprogramma, worden in het Hoogwaterbeschermingsprogramma maatregelen beschreven die nodig zijn om te waarborgen dat de primaire waterkeringen aan de wettelijke veiligheidseisen voldoen, nu en in de toekomst. Tevens is een Bestuursakkoord Klimaatadaptatie getekend door gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk, waardoor geld beschikbaar komt om woongebieden te beschermen tegen extreme weersomstandigheden. Zonder dergelijke maatregelen zou de schade door extreme regenval en droogte kunnen oplopen tot circa 71 miljard euro in 2050³. Op internationaal niveau heeft Nederland samen met de VN en andere landen het initiatief genomen om een Global Centre of Excellence on Climate Adaptation op te richten, dat in Nederland is gevestigd. Nederland komt ook de verplichting uit de Overeenkomst van Parijs na om financiële middelen beschikbaar te stellen – via het Klimaatfonds – om ontwikkelingslanden te helpen bij mitigatie en aanpassing.

1.2 Duurzame financiering als drijvende kracht achter klimaatactie

Duurzame financiering, en een groene kapitaalmarkt in het bijzonder, is cruciaal voor het verwezenlijken van de doelstellingen uit de Overeenkomst van Parijs. Dit wordt ook verwoord in het actieplan van de Europese Commissie ‘Duurzame groei financieren’, dat beoogt de kapitaalstromen te verschuiven naar duurzame investeringen, financiële risico’s als gevolg van klimaatverandering te beheersen en transparantie en langetermijndenken bij financiële en economische activiteiten te stimuleren. Volgens het actieplan moet Europa een jaarlijkse investeringskloof van bijna 180 miljard EUR dichten om tegen 2030 de klimaat- en energie-doelstellingen van de EU te halen.

³ Deltares (2012), onderzoeksstudie: ‘Schades door watertekorten en-overschotten in stedelijk gebied’.

1.3 **Achtergrond van het Green Bond Framework van de Nederlandse Staat**

Het Nederlandse ministerie van Financiën heeft in 2018 een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de mogelijke uitgifte van een groene staatsobligatie. In zijn brief aan de Tweede Kamer concludeerde de minister van Financiën dat de uitgifte van een groene obligatie door de Nederlandse Staat wenselijk en mogelijk is. Met de uitgifte van een groene obligatie benadrukt het ministerie van Financiën het belang van de verdere ontwikkeling van een robuuste groene kapitaalmarkt. Om deze markt te steunen wil de Nederlandse Staat het goede voorbeeld geven en bijdragen aan de verdere ontwikkeling van een groene financiële markt, de markt voorzien van uiterst veilige (AAA-rating) en liquide groene obligaties en andere partijen stimuleren tot het uitgeven van groene obligaties.

De door het Agentschap van de Generale Thesaurie uit te geven groene obligatie geeft de Nederlandse Staat de mogelijkheid specifieke financiering aan te trekken voor overheidsuitgaven die bijdragen aan de doelstellingen voor de reductie van de uitstoot van broeikasgassen en klimaatadaptatie en bieden investeerders de kans om hun investeringsportefeuilles te diversifiëren met duurzame activa. Dit zal de nationale en internationale markt voor groene obligaties verder stimuleren en bevorderen.

De door de Nederlandse Staat uit te geven groene obligatie zal in lijn zijn met reguliere schulduitgifte door het Agentschap. Na de initiële uitgifte van de groene staatsobligatie zal het uitstaande volume binnen enkele jaren worden verhoogd naar een benchmarkomvang van ongeveer 10 miljard euro, zoals gebruikelijk is bij DSL's met langere looptijden.

2 Green Bond Framework

Het Green Bond Framework van de Nederlandse Staat (het 'Framework') is opgezet in overeenstemming met de vrijwillige richtlijnen van de Green Bond Principles (2018), waarbij getracht wordt uitgaven te laten aansluiten op de criteria van het Climate Bond Initiative. Onderdeel hiervan is de commitment een externe toetsing te laten uitvoeren. Het Framework volgt het volgende stramien:

- 1 Besteding van de opbrengsten
- 2 Proces voor evaluatie en selectie van uitgaven
- 3 Beheer van de opbrengsten
- 4 Rapportage
- 5 Externe toetsing

2.1 Gebruik van de opbrengsten

De groene obligatie die door de Nederlandse Staat wordt uitgegeven, beoogt uitsluitend uitgaven geheel of gedeeltelijk te (her)financieren die bijdragen aan de doelstellingen voor het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen en klimaatadaptatie ('in aanmerking komende groene uitgaven'). De in aanmerking komende groene uitgaven maken deel uit van de Rijksbegroting.

In aanmerking komende groene uitgaven kunnen overheidsuitgaven in de vorm van directe investeringen, subsidies, fiscale maatregelen (heffingskortingen) en geselecteerde operationele uitgaven betreffen. De uitgaven zijn beperkt tot uitgaven onder de Rijksbegroting in het begrotingsjaar waarin in de groene obligatie is uitgegeven, het direct daaraan voorafgaande begrotingsjaar en toekomstige begrotingsjaren.

Niet in aanmerking komen uitgaven aan overheidsinstanties en andere entiteiten uit de publieke sector die zelf groene obligaties uitgeven die samenhangen met deze uitgaven, aangezien dit de mogelijkheid voor deze entiteiten om groene obligaties uit te geven kan beperken. Ook de rijksuitgaven waaraan reeds specifieke financiële middelen zijn toegekend, worden uitgesloten van de in aanmerking komende groene uitgaven (bijvoorbeeld subsidies voor de productie van hernieuwbare energie die worden voorgefinancierd door een energieheffing voor Nederlandse ondernemingen en huishoudens).

In tabel 1 staat een overzicht van de categorieën van in aanmerking komende groene uitgaven, een definitie van in aanmerking komende uitgaven binnen deze categorieën en een niet-uitputtende lijst van de voornaamste artikelen in de Rijksbegroting waarop kan worden aangesloten. De in aanmerking komende groene uitgaven worden tevens geïnventariseerd in overeenstemming met de relevante duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de VN.

Tabel 1 – In aanmerking komende groene uitgaven

Green Bond Principle-categorie & SDG-inventarisatie	Definitie van in aanmerking komende groene uitgaven en voornaamste artikelen Rijksbegroting
<p>Hernieuwbare energie</p> 	<p>Uitgaven ter ondersteuning van de ontwikkeling van capaciteit voor de opwekking van hernieuwbare energie.</p> <p>Belangrijkste artikelen Rijksbegroting waarop kan worden aangesloten:</p> <ul style="list-style-type: none"> Economische Zaken en Klimaat, artikel 4: Stimulering duurzame energieproductie (SDE) (uitgezonderd de voorgefinancierde SDE+) <p><i>Subsidies voor de ontwikkeling van projecten voor de opwekking van hernieuwbare energie in Nederland. Deze projecten omvatten uitsluitend technieken waarvoor sector-specifieke criteria van het Climate Bonds Initiative beschikbaar zijn. Momenteel betreft het zonne-energie en windenergie op land en op zee.</i></p>
<p>Energie-efficiëntie</p> 	<p>Uitgaven voor het verbeteren van de energie-efficiëntie in de gebouwde omgeving, de publieke, commerciële en industriële sector.</p> <p>Belangrijkste artikelen Rijksbegroting waarop kan worden aangesloten:</p> <ul style="list-style-type: none"> Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, artikel 4.1: Energiebesparing in de huursector <p><i>Subsidie voor woningcorporaties en vastgoedeigenaren voor het verbeteren van de energie-efficiëntie van huurwoningen d.m.v. vloer- of muurisolatie, hoogrendementsglas, efficiëntere centrale verwarming en andere maatregelen.</i></p>
<p>Duurzaam transport</p> 	<p>Uitgaven voor de ontwikkeling, het onderhoud en het beheer van spoorweginfrastructuur, uitgezonderd spoorweginfrastructuur die specifiek voor vrachtovervoer is bestemd.</p> <p>Belangrijkste artikelen Rijksbegroting waarop kan worden aangesloten:</p> <ul style="list-style-type: none"> Infrastructuurfonds, artikel 13: Onderhoud en beheer van spoorweginfrastructuur, ontwikkeling van de spoorweginfrastructuur voor passagiersvervoer <p><i>Uitgaven in verband met het verbeteren van trajecten voor hoogfrequent personenvervoer op het spoor, capaciteitsbeheer op het spoor, fietsparkeervoorzieningen bij treinstations, en aansluitingen op andere vormen van openbaar vervoer.</i></p>
<p>Klimaatadaptatie en duurzaam beheer van water</p> 	<p>Uitgaven in het kader van het Nederlandse Deltaprogramma om ervoor te zorgen dat de hoogwaterbescherming, zoetwatervoorziening en ruimtelijke ordening klimaatbestendig zijn en dat de waterveiligheid wordt gewaarborgd.</p> <p>Belangrijkste artikelen Rijksbegroting waarop kan worden aangesloten:</p> <ul style="list-style-type: none"> Deltafonds, artikel 1: Investeren in waterveiligheid Deltafonds, artikel 2: Investeren in zoetwatervoorziening Deltafonds, artikel 3: Beheer, onderhoud en vervanging Deltafonds, artikel 4: Experimenteren Deltafonds, artikel 5: Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven Deltafonds, artikel 7: Investeren in waterkwaliteit <p><i>Uitgaven omvatten het versterken van de waterkeringen, monitoren en beheren van waterniveaus, waterverdeling en samenhangende maatregelen om te anticiperen op hogere (zoet)waterstanden.</i></p>

Naast de voornaamste artikelen van de Rijksbegroting waarop kan worden aangesloten (tabel 1), kunnen nieuwe of bestaande rijksuitgaven die binnen de reikwijdte van de definitie van in aanmerking komende groene uitgaven vallen worden beschouwd als in aanmerking komende groene uitgaven onder dit Framework, op voorwaarde dat deze uitgaven voldoen aan de sectorspecifieke criteria van de Climate Bonds Standard⁴. Uitgaven die direct verband houden met de productie van fossiele brandstoffen, het opwekken van energie met fossiele brandstoffen, kernenergie en de defensiesector komen niet in aanmerking als in aanmerking komende groene uitgaven.

2.2 Proces voor evaluatie en selectie van uitgaven

De evaluatie en selectie van in aanmerking komende groene uitgaven valt onder de verantwoordelijkheid van de interdepartementale Werkgroep Groene Obligaties en zal jaarlijks worden uitgevoerd.

Het Agentschap coördineert dit proces en stelt een eerste lijst op van mogelijk in aanmerking komende groene uitgaven, door uitgaven op de Rijksbegroting te identificeren die bijdragen aan de doelstellingen voor de reductie van de uitstoot van broeikasgassen en klimaatadaptatie en die voldoen aan de criteria en definitie van in aanmerking komende groene uitgaven (paragraaf 2.1). De lijst met mogelijk in aanmerking komende groene uitgaven wordt vervolgens geëvalueerd door de Werkgroep Groene Obligaties, die beoordeelt of het opnemen van de uitgaven mogelijk is, controleert of de uitgaven voldoen aan de criteria en definitie van in aanmerking komende groene uitgaven binnen dit Framework, en vervolgens goedkeuring verleent aan de geselecteerde uitgaven zijnde in aanmerking komende groene uitgaven.

Werkgroep Groene Obligaties

Het ministerie van Financiën heeft een interdepartementale Werkgroep Groene Obligaties in het leven geroepen, die bestaat uit vertegenwoordigers van het:

- Agentschap van de Generale Thesaurie (voorzitter)
- Ministerie van Financiën
- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

De Werkgroep Groene Obligatie is verantwoordelijk voor:

- het implementeren en onderhouden van het Green Bond Framework
- het evalueren en selecteren van in aanmerking komende groene uitgaven
- het toewijzen en beheren van de opbrengsten van groene obligaties
- verslaglegging aan investeerders in groene obligaties

⁴ Sectorspecifieke criteria ingevolge de Climate Bonds Standard, ontwikkeld en bijgehouden door het Climate Bonds Initiative (CBI)

2.3 Beheer van de opbrengsten

Het Agentschap beheert de opbrengsten van de uitgegeven groene obligatie. Het uitgaven-niveau van in aanmerking komende groene uitgaven wordt door het Agentschap jaarlijks gemonitord aan de hand van het Rijksjaarverslag waarin de gerealiseerde uitgaven van de in aanmerking komende groene uitgaven worden vermeld. Op basis van het gerealiseerde uitgaven-niveau beslist het Agentschap over de toewijzing van de netto-opbrengsten van de uitgegeven groene obligatie aan in aanmerking komende groene uitgaven.

De in aanmerking komende groene uitgaven kunnen uitgaven omvatten van het begrotingsjaar waarin in de groene obligatie wordt uitgegeven, het direct daaraan voorafgaande begrotingsjaar en toekomstige begrotingsjaren. Het Agentschap is voornemens ten minste 50% van de netto-opbrengsten van de uitgegeven groene obligaties toe te wijzen aan uitgaven in het begrotingsjaar waarin de groene obligatie wordt uitgegeven of toekomstige begrotingsjaren.

Het Agentschap zal de nog niet toegewezen opbrengsten van uitgegeven groene obligatie beheren overeenkomstig het 'treasurybeleid' van het Agentschap in afwachting van de volledige toewijzing aan in aanmerking komende groene uitgaven.

De toewijzing van de opbrengsten van de uitgegeven groene obligatie aan daarvoor in aanmerking komende groene uitgaven wordt jaarlijks door de Werkgroep Groene Obligatie getoetst en goedgekeurd totdat de volledige opbrengsten zijn toegewezen.

2.4 Rapportage

De Nederlandse Staat verplicht zich ertoe om aan investeerders op transparante wijze verslag te doen van de toewijzing van opbrengsten aan in aanmerking komende groene uitgaven voor alle uitgaven onder dit Framework en daarnaast te rapporteren over de resultaten en positieve impact op het milieu van deze uitgaven.

2.4.1 Rapportage over de toewijzing van opbrengsten

Binnen drie maanden na de publicatie van het Rijksjaarverslag over het jaar van uitgifte van de eerste groene obligatie zal het Agentschap rapporteren over de toewijzing. In deze rapportage staat het volgende vermeld:

- Een overzicht van de toewijzing van de opbrengsten van de uitgegeven groene obligaties aan de voornaamste categorieën van in aanmerking komende groene uitgaven (hernieuwbare energie, energie-efficiëntie, duurzaam transport en klimaatadaptatie en duurzaam beheer van water);
- Een uitsplitsing van de toegewezen opbrengsten per voornaamste categorie van in aanmerking komende groene uitgaven op het artikelniveau binnen de Rijksbegroting;
- Een uitsplitsing van toegewezen opbrengsten per type uitgaven (directe investeringen, subsidies, fiscale maatregelen (heffingskortingen) en geselecteerde operationele uitgaven)
- Het bedrag van niet-toegewezen opbrengsten.

Het rapport met de toewijzingen wordt jaarlijks geactualiseerd totdat het volledige bedrag van de opbrengsten van de uitgegeven groene obligatie is toegewezen.

2.4.2 **Impactrapportage**

Met ingang van het jaar na de uitgifte van de eerste groene obligatie publiceert het Agentschap een impactrapport waarin de positieve milieu-impact van de in aanmerking komende groene uitgaven wordt toegelicht. Het impactrapport zal worden gebaseerd op bestaande openbare rapportages over de resultaten en impact van de in aanmerking komende groene uitgaven en bevat de volgende informatie:

- Waar haalbaar en beschikbaar, specifieke resultaten (bijv. totaal aantal projecten) en milieu-impactindicatoren (bijv. vermeden CO₂-uitstoot) in relatie tot de in aanmerking komende groene uitgaven waaraan de opbrengsten van de groene obligaties zijn toegewezen;
- Impactindicatoren voor Nederland die gerelateerd zijn aan klimaatverandering, zoals:
  - Percentage hernieuwbare energie dat geproduceerd wordt (2017: 6,6%)
  - Totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen (2017: 163 miljard kilogram CO_{2e}).

Het impactrapport wordt waar mogelijk jaarlijks geactualiseerd totdat het volledige bedrag van de opbrengsten van de uitgegeven groene obligatie is toegewezen. Waar nodig kan het Agentschap aanvullende updates verstrekken aangezien er enige tijd overheen kan gaan voordat specifieke milieu-impactindicatoren worden gepubliceerd. De opzet van de impactrapportage kan na verloop van tijd nog worden geactualiseerd om aan te sluiten op nieuwe rapportagestandaarden en -methodologieën van de Nederlandse Staat.

Een overzicht van de verwachte resultaat- en milieu-impactindicatoren per voornaamste categorie van in aanmerking komende groene uitgaven is opgenomen in Bijlage I.

2.5 **Externe toetsing**

Het Agentschap streeft ernaar te voldoen aan de hoogste normen voor de externe toetsing van het Framework. Er is gekozen voor een twee-stapsbenadering, die het volgende behelst:

- 1 Verificatie van het Framework voorafgaande aan de uitgifte van de eerste groene obligaties:
  - 1 'Second Party Opinion' door Sustainalytics
  - 2 Formele certificering door het Climate Bonds Initiative
- 2 Verificatie groene obligatie na de uitgifte:
  - 1 Onafhankelijke verificatie door de onafhankelijke interne Auditdienst van het Rijk (Auditdienst Rijk)
  - 2 Verificatie van de conformiteit met de Climate Bonds Standard door Sustainalytics.

2.5.1 **Second Party Opinion**

Het Agentschap heeft Sustainalytics opdracht gegeven een 'Second Party Opinion' over het Framework te geven. Sustainalytics heeft het Green Bond Framework getoetst en geconcludeerd dat het Framework geloofwaardig is, betekenisvol is en aansluit op de Green Bond Principles (2018).

Deze Second Party Opinion is beschikbaar op de website van het Agentschap (www.dsta.nl).

2.5.2 Verificatie

Met ingang van het eerste jaar na de uitgifte van de eerste groene obligatie zal het Agentschap de Auditdienst Rijk verzoeken een onafhankelijke verificatie uit te voeren van de toewijzing van de opbrengsten van de uitgegeven groene obligatie aan de in aanmerking komende groene uitgaven conform de criteria van dit Green Bond Framework. Het rapport wordt jaarlijks geactualiseerd totdat het volledige bedrag van de opbrengsten van de uitgegeven groene obligatie is toegewezen. De verificatierapporten worden op de website van het Agentschap openbaar gemaakt.

2.5.3 Certificatie

De Nederlandse Staat heeft een externe certificering gekregen voor zijn groene obligatie conform de erkende internationale standaarden van het Climate Bonds Initiative.

Bijlage 1 - overzicht van verwachte impactindicatoren

In aanmerking komende groene uitgaven	Resultaatindicatoren	Milieu-impactindicatoren
Hernieuwbare energie		
<ul style="list-style-type: none"> Stimulering duurzame energieproductie (SDE) 	<ul style="list-style-type: none"> Aantal projecten Aantal projecten uitgesplitst per hernieuwbare-energie technologie Totaal gesubsidieerde hernieuwbare-energiecapaciteit (in MW) 	<ul style="list-style-type: none"> Jaarlijkse energieproductie (in MWh) Hoeveelheid broeikasgassen die jaarlijks minder wordt uitgestoten (vermeden uitstoot in CO₂-equivalent)
Energie-efficiëntie		
<ul style="list-style-type: none"> Energiebesparing in de huursector 	<ul style="list-style-type: none"> Aantal meldingen Aantal huizen met verbeterd energielabel 	<ul style="list-style-type: none"> Jaarlijkse energiebesparing (in MWh) Hoeveelheid broeikasgassen die jaarlijks minder wordt uitgestoten (in CO₂-equivalent)
Duurzaam transport		
<ul style="list-style-type: none"> Onderhoud en beheer van spoorweginfrastructuur Ontwikkeling van spoorweginfrastructuur voor passagiersvervoer 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerde projecten (casestudies) KM infrastructuur die wordt onderhouden 	<ul style="list-style-type: none"> Jaarlijkse passagierskilometers per trein
Klimaatadaptatie en duurzaam beheer van water		
<ul style="list-style-type: none"> Deltafonds 	<ul style="list-style-type: none"> KM en percentage dijken dat versterkt is tot een veilig niveau Aantal en percentage waterkeringen dat versterkt is tot een veilig niveau 	<ul style="list-style-type: none"> Beschikbaarheid van waterkeringen (percentage) Terugbrengen kans op overstromingen/frequentie van overstromingen

Disclaimer

Potentiële investeerders dienen zich ervan bewust te zijn dat er momenteel geen duidelijk omschreven definitie (juridisch, regelgevend of anderszins) is van een 'groen' of 'duurzaam' of in soortgelijke bewoordingen aangeduid project, noch een heldere consensus in de markt over wat dit inhoudt, of welke kenmerken een bepaald project dient te hebben om als 'groen' of 'duurzaam' of in soortgelijke bewoordingen te worden aangemerkt. Er kunnen evenmin waarborgen worden gegeven dat een dergelijke duidelijke definitie of consensus in de toekomst wordt ontwikkeld. Er wordt derhalve geen garantie gegeven aan investeerders, noch kan die worden gegeven, dat projecten of toepassingen die het voorwerp zijn van, of verband houden met, een in aanmerking komende groene uitgave, zullen voldoen aan enige of alle verwachtingen van investeerders met betrekking tot dergelijke 'groene', 'duurzame' of in soortgelijke bewoordingen gestelde prestatiedoelen of dat er geen negatieve impact zal zijn op milieu-, maatschappelijk en/of ander gebied tijdens de implementatie van een project of toepassing die het voorwerp is van, of verband houdt met, een in aanmerking komende groene uitgave.

Er kan daarnaast geen garantie worden gegeven dat het gebruik van de opbrengsten van de groene obligatie voor enige in aanmerking komende groene uitgaven geheel of gedeeltelijk zal voldoen aan de verwachtingen of vereisten van investeerders, nu en in de toekomst, wat betreft enige investeringscriteria of richtlijnen waaraan een dergelijke investeerder of zijn investeringen dienen te voldoen, hetzij op grond van enige nu of in de toekomst van toepassing zijnde wetten of regels of op grond van zijn eigen reglementen of andere dwingende regels of mandaten voor investeringsportefeuilles, met name met betrekking tot mogelijke directe of indirecte impact op het milieu van projecten of toepassingen die het voorwerp zijn van, of verband houden met, in aanmerking komende groene uitgaven.

Dit document is een vertaling naar het Nederlands van de oorspronkelijke Engelse versie van het Green Bond Framework. De Engelse versie is leidend. In het geval van een eventueel verschil in interpretatie tussen de Nederlands- en Engelstalige tekst dient de Engelstalige tekst aangehouden te worden.

Agentschap van de Generale Thesaurie

Ministerie van Financiën
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

www.dsta.nl